ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ, ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՄԱՆ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

N -Լ

ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ, ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՄԱՆ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով «Ստանդարտացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետը` Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել`

1) Ստանդարտների մշակման ծառայությունների 2021 թվականի պետական ծրագիրը` համաձայն N 1 հավելվածի:

2) Ստանդարտացման 2021 թվականի աշխատանքների ցանկը` համաձայն N 2 հավելվածի:

Հավելված N 1

ՀՀ կառավարության 2021 թվականի

N___ -Լ որոշման

2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման և միջազգային ու ԵԱՏՄ-ի շուկաների հետ ինտեգրման գործընթացում կարևոր է միասնական ներդաշնակ ստանդարտների առկայությունը: Միասնական ներդաշնակ ստանդարտները ոչ միայն խթանում են միջազգային առևտուրը, այլև նպաստում են համաշխարհային լավագույն փորձի ու գիտելիքի տարածմանը, տնտեսության տարբեր ճյուղերում նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրմանը, էներգախնայողությանը, շրջակա միջավայրի պահպանությանը, գործարարության զարգացմանը, մարդկանց կյանքի ու առողջության անվտանգության ապահովմանը, երկրի պաշտպանունակության ամրացմանը և այլն:

Հայաստանի ազգային ստանդարտների «Ստանդարտների մշակման ծառայությունների 2021 թվականի պետական ծրագիրը» (այսուհետ՝ ծրագիր) նախատեսում է մշակել միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ այնպիսի ազգային ստանդարտներ, որոնք կնպաստեն Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության տեխնոլոգիական բազայի արդիականացմանը և նորարարական ենթակառուցվածքի զարգացմանը, ինչպես նաև առևտրում տեխնիկական խոչընդոտների վերացմանն ու արտահանման ծավալների խթանմանը, ռազմաարդյունաբերության ոլորտում աշխատանքների բարելավման, միջազգային շուկաներում և Եվրասիական տնտեսական միության անդամ երկրներում:

Ծրագրի նախագծի մշակման համար հիմք են ծառայել միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտների հետ ազգային ստանդարտների ներդաշնակեցման վերաբերյալ միջազգային և Հայաստանի Հանրապետության մի շարք իրավական ակտերի և Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության Առևտրում տեխնիկական խոչընդոտների վերացման համաձայնագրի պահանջները:

ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

Ծրագրի մշակման համար հիմք են ծառայել՝

1) «Ստանդարտացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 8-ի ՀՕ-21-Ն օրենքը;

2) «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն օրենքը;

3) «Հավատարմագրման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 8-ի ՀՕ-20-Ն օրենքը;

4) Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության 2002 թվականի դեկտեմբերի 10-ի «Առևտրի տեխնիկական խոչընդոտների համաձայնագրի» պահանջները՝ միջազգային և եվրոպական ստանդարտների հետ ազգային ստանդարտների ներդաշնակեցման վերաբերյալ;

5) «Ռազմարդյունաբերական համալիրի մասին» 2015թ. մարտի 25-ի ՀՕ-16-Ն օրենքը;

6) «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2004 թվականի նոյեմբերի 9-ի օրենքը;

7) «Հայաստանի Հանրապետության նախագահի 2017թ. հունվարի 31-ի «Ռազմարդյունաբերական և ռազմատեխնիկական քաղաքականության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» N ՆԿ-15-Ն կարգադրությունը;

8) ՀՀ կառավարության 2017 թվականի հունիսի 19-ի «ՀՀ կառավարության 2017-2022թթ. ծրագիր» N 646-Ա որոշումը;

9) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2018 թվականի ապրիլի 10-ի «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N 426-Ն որոշումը;

10) «Տիեզերական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2020 թվականի մարտի 6-ի ՀՕ-152-Ն օրենքը;

11) «Հայաստանի Հանրապետության՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրին միանալու մասին» 2014 թվականի հոկտեմբերի 10-ի պայմանագիրը;

12) «Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1992թ. դեկտեմբերի 12-ի ՀՕ-43 օրենքը;

13) 2017 թվականի նոյեմբերի 24-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետություն և Եվրոպական Միություն համապարփակ և ընդլայնված

գործընկերության համաձայնագրի» (ՀԸԳՀ) պահանջները;

14) Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմիններից և ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների կողմից ներկայացված առաջարկությունները:

ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ծրագրի նպատակներն են՝

1) նպաստել միջազգային լավագույն փորձի և գիտելիքների տարածմանը.

2) նպաստել ազգային սննդամթերքի որոշակի տեսակներ արտադրողների և արտահանողների գործունեությանը՝ ազգային ստանդարտների մշակման միջոցով զգալիորեն պարզեցնելով արտահանման գործընթացը՝ առաջարկելով ներառել մշակվող ազգային (ՀՏՍ) ստանդարտները ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերի կատարումն ապահովող ստանդարտների ցանկերում.

3) նպաստել ազգային սննդամթերքը ճանաչելի դարձնելուն.

4) միջազգային և եվրոպական ստանդարտների ներդաշնակեցման միջոցով նպաստել տնտեսության տարբեր ճյուղերում նորագույն տեխնոլոգիաների, նորամուծությունների և լավագույն փորձի ներդրմանը.

5) նպաստել սպառողական շուկայում արտադրանքի անվտանգության ապահովմանը.

6) խթանել հայրենական արտադրանքի որակի և մրցունակության բարձրացումը.

7) ապահովել տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների կատարումը.

8) վերացնել առևտրում առկա տեխնիկական խոչընդոտները.

9) նպաստել ռազմարդյունաբերության ոլորտում աշխատանքների կարգավորմանը.

10) ապահովել սպառողների շահերի պաշտպանությունը և սպառողական իրազեկության բարձրացումը տեխնիկական կանոնակարգման ենթակա ոլորտներում.

11) Եվրասիական տնտեսական միության տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների ապահովում.

12) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր և պետական կառավարման մարմիններն ու կազմակերպություններն ապահովել լավագույն փորձի ու

գիտելիքի վրա հիմնված նորմատիվատեխնիկական բազայով՝ որոշումների ընդունման գործընթացին աջակցելու և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության կատարելագործման համար կիրառելու նպատակով:

Ծրագրի իրականացումից ակնկալվող արդյունքներն են՝

1) ազգային ստանդարտների մշակում և կիրառում՝

ա. ռազմաարդյունաբերության համակարգում աշխատանքների կարգավորում և բարելավում.

բ. շենքերի էներգաարդյունավետության բարելավում և էներգախնայողության ապահովում.

գ. սառնարանային շղթաների և դրանց պրոֆիլների սպասարկումն իրականացնող անձնակազմի իրավասության գնահատման կարգերի սահմանում.

դ. շրջակա միջավայրի և անվտանգության պահանջների պահպանում.

ե. լաբորատոր բժշկության մեջ լաբորատորիաների իրազեկվածության բարելավում, ժամանակակից փորձարկման մեթոդների սահմանում.

զ. ծխախոտի, ծխախոտային արտադրատեսակների ոլորտի կանոնակարգումն ապահովող նորմատիվ փաստաթղթերի արդիականացում.

է. հողի նմուշառման, տվյալների գրանցման և հաշվետվությունների մշակման ընթացակարգերի և նմուշների վերամշկման մեթոդի սահմանում.

ը. ՀՀ կազմակերպություններում որակի կառավարման համակարգերի ներդրման բարելավում.

թ. ջրի որակի արդիական փորձարկման մեթոդի սահմանում.

ժ. ՀՀ տնտեսական գործունեության համար արդիականություն ներկայացնող սննդի պահածոյացման և վերամշակման գործընթացի հեշտացում և տեխնիկական խոչընդոտների վերացում.

2) միջազգային ստանդարտներին ազգային ստանդարտների ներդաշնակեցման մակարդակի բարձրացման, որը կխթանի՝

ա. հայրենական արտադրանքի մրցունակության և շահութաբերության բարձրացումը.

բ. չհիմնավորված տեխնիկական խոչընդոտների վերացումը՝ ապահովելով ազատ առևտուր.

3) ստանդարտացման միջազգային, տարածաշրջանային

կազմակերպությունների հետ համագործակցություն՝

ա. Ստանդարտացման միջազգային, տարածաշրջանային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունն ու աշխատանքների կազմակերպման ծրագիրը հնարավորություն են տալիս մասնակցելու Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ԻՍՕ), Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի (ՍԵՆ) և ԱՊՀ ստանդարտացման միջպետական խորհրդի, ԵԱՏՄ-ի ու դրանց ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների աշխատանքներին, կիրառելու այդ կազմակերպությունների կողմից ընդունված ստանդարտները, ներկայացնելու նրանց կողմից մշակված ստանդարտների նախագծերի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության շահագրգիռ մարմինների և «Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին» ՓԲԸ առաջարկությունները՝ դրանով նպաստելով հայրենական արտադրողների կողմից արտադրված ու մատուցված ծառայությունների արտահանմանը՝ ինչպես միջազգային, այնպես էլ՝ տարածաշրջանային (Եվրամիության, ԵԱՏՄ և ԱՊՀ երկրներ) շուկաներ: Բացի դրանից, հանդիսանալով միջազգային ստանդարտացման վերը նշված կազմակերպությունների անդամ, ստանդարտացման ազգային մարմինը պարտավոր է մասնակից լինել այդ կազմակերպություններին աշխատանքներին և ակտիվորեն մասնակցել հրավիրվող խորհրդակցություններին ու տարեկան վեհաժողովներին: Այդպիսի մասնակցությունը բարձրացնում է Հայաստանի Հանրապետության հեղինակությունը միջազգային ասպարեզում և ամեն անգամ թույլ է տալիս հիմք դնել տարբեր շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ նոր շահավետ համագործակցության.

4) Ստանդարտների ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքներ՝

ա. Ստանդարտների ազգային ֆոնդի համալրման ու վարման աշխատանքներն ըստ ծրագրի հնարավորություն են տալիս Հայաստանի Հանրապետությանն ունենալու ազգային ստանդարտների արդիականացված ֆոնդ՝ միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ.

բ. 2021 թվականին իրականացվելու են ազգային ֆոնդի համալրման միջոցառումներ, որոնց արդյունքում ազգային ֆոնդը կհամալրվի միջազգային (ԻՍՕ), եվրոպական (ԵՆ), միջպետական (ԳՕՍՏ) և ՌԴ (ԳՕՍՏ Ռ) նոր ստանդարտներով՝ այդ կազմակերպությունների ստանդարտների թարմացմանը համարժեք: Այդ նոր ստանդարտները որպես տեղեկատվական ռեսուրս են ծառայում Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, կազմակերպությունների և շահագրգիռ անձանց համար՝ տնտեսության տարբեր ճյուղերում անհրաժեշտ և պահանջված գիտելիքների, տեխնոլոգիաների, կառավարման լավագույն փորձի, խորհրդատվության և ուղեցույցների կիրառման նպատակով:

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

4. **Ծրագրի շրջանակներում աշխատանքներն իրականացվելու են ըստ հետևյալ սկզբունքների՝**

1) ազգային ստանդարտների մշակման, ընդունման և կամավոր կիրառման գործընթացում բոլոր շահագրգիռ կողմերի կամավոր ու հավասար մասնակցության իրավունքի պահպանում.

2) շահագրգիռ կողմերի փոխհամաձայնության վրա հիմնված ազգային ստանդարտների մշակում և ընդունում.

3) ստանդարտացման գործընթացի բոլոր փուլերում աշխատանքների թափանցիկություն և պատշաճ մակարդակով հանրային իրազեկում.

4) ստանդարտացման գործընթացում շահագրգիռ կողմերի համընդհանուր շահերի նկատմամբ որևէ անձնական շահի գերիշխման կանխարգելում.

5) ազգային ստանդարտների համապատասխանություն միմյանց և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը.

6) գիտության և տեխնոլոգիայի համաշխարհային նորարարական, առաջադիմական նվաճումների միջազգային (այդ թվում՝ եվրոպական) ստանդարտացման կանոններն ու արդյունքները հաշվի առնելը.

7) միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտների մշակում՝ հաշվի առնելով աշխարհագրական, կլիմայական և հիմնարար տեխնոլոգիական բնույթի տարբերությունների առկայությունը.

8) գործողության մեջ դրված ազգային ստանդարտների և դրանց փոփոխությունների պատշաճ ծանուցում բոլոր շահագրգիռ կողմերին.

9) ստանդարտացման աշխատանքների իրականացում՝ տեխնիկական հանձնաժողովների և աշխատանքային խմբերի միջոցով:

1. ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

5. Ստանդարտների մշակման ծառայությունների պետական ծրագիրը ձևավորվել է ստանդարտացման ոլորտի շահագրգիռ բոլոր կողմերի, այդ թվում՝ ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների առաջարկությունների հիման վրա: Այն նաև մեծապես հիմնված է ՀՀ կառավարության կողմից հռչակված տնտեսական գերակայությունների, տնտեսական քաղաքականության, սահմանված պետական ծրագրերի իրականացման և միջազգային համաձայնագրերով ստանձնած ՀՀ պարտավորություններից բխող

պահանջների վրա:

6. Ստանդարտացման աշխատանքների ծրագրով նախատեսվում է մշակել ազգային ստանդարտների նախագծեր՝ տնտեսության և արդյունաբերության հետևյալ ոլորտների համար.

1) **Ռազմաարդյունաբերություն** ռազմաարդյունաբերության ոլորտի աշխատանքները կարգավորելու նպատակով ծրագրով նախատեսված է մշակել կոնստրուկտորական փաստաթղթերի, ծրագրային փաստաթղթերի միասնական համակարգի, ընդհանուր տեխնիկական պահանջների համալիր համակարգի ստանդարտներ, ռազմական նշանակության ապարատուրաներին, սարքերին և սարքավորումներին ներկայացվող պահանջներ սահմանող ստանդարտներ, ռազմական տեխնիկայի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգի ազգային ստանդարտներ, որոնց ներդրման և կիրառման արդյունքում կսահմանվեն փաստաթղթերի մշակման հետ կապված գիտահետազոտական աշխատանքներին ներկայացվող պահանջները, ծրագրային փաստաթղթերի միասնական համակարգի, կոնստրուկտորական փաստաթղթերի միասնական համակարգի պահանջները, էլեկտրոնային տեխնիկայի, քվանթային էլեկտրոնիկայի և ռազմական նշանակության էլեկտրատեխնիկայի արտադրատեսակների, ինչպես նաև էլեկտրոնային փաստաթղթերի միասնական համակարգի պահանջները:

2) **Սննդամթերք**. սննդամթերքի ոլորտում նախատեսվում է մշակել ազգային ստանդարտներ, որոնք սահմանում են ՀՀ տնտեսական գործունեության համար արդիականություն ներկայացնող սննդի պահածոյացման և վերամշակման գործընթացում ներկայացվող պահանջներ: Մշակվելու են ազգային ստանդարտներ սննդամթերքի այն տեսակների համար, որոնց վերաբերյալ չկան գործող միջպետական և ՌԴ ստանդարտներ, ինչը մեծապես կաջակցի հայրենական արտադրողին՝ վերացնելով արտահանման ընթացքում առաջացող տեխնիկական խոչընդոտները:

3) **Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն.** Էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության ոլորտում նախատեսվում է մշակել էներգիայի հաշվարկի համար կլիմայական տվյալների փոփոխություններով պայմանավորված, բացահայտ և գաղտնի ջերմային բեռնվածքներին և ներքին ջերմաստիճաններին վերաբերվող ստանդարտներ, որոնցով սահմանվում են շենքերում էներգաարդյունավետությանը ներկայացվող որոշակի պահանջները և էներգիայի հաշվարկի ընդհանուր մեթոդաբանությունը:

4) **Ջրի որակ**. նշված ոլորտում նախատեսվում է մշակել ջրում Լեգիոնելլա սպպ.և/կամ լեգիոնելլա պնեումոֆիլիա-ի (Legionella spp. և/կամ Legionella pneumophila) հայտնաբերումն ու հաշվարկը սահմանող մեթոդ: Այդ ստանդարտի մշակումն ապահովում է հետազոտական մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում՝ միջազգային պահանջներին ներդաշնակ:

5) **Կառավարման համակարգեր.** տվյալ ոլորտում նախատեսվում է մշակել ստանդարտ, որի միջոցով սահմանվելու են սկզբունքներ և ղեկավար ցուցումներ ռիսկի կառավարման համար:

6) **Առողջապահություն.** առողջապահության ոլորտում նախատեսվում է մշակել ստանդարտ, որի նպատակն է բժշկության մեջ մարդկային ծագման նմուշում լաբորատոր չափման և հետազոտության միջոցով արդյունքների ստացումը, ինչը հնարավորություն կտա գնահատել հիվանդության ռիսկը կամ ախտորոշել և որոշումներ կայացնել հիվանդության բուժման վերաբերյալ:

7) **Հողի որակ.** տվյալ ոլորտում նախատեսվում է մշակել միջազգային ստանդարտներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտներ, որոնց նպատակն է սահմանել հողի նմուշառմանը, տվյալների գրանցմանը և հաշվետվությանը, ինչպես նաև օրգանական աղտոտիչների հետազոտության նպատակով հողի նմուշների վերամշակմանը ներկայացվող պահանջներ:

8) **Ծխախոտ, ծխախոտային արտադրատեսակներ և դրանց փոխարինիչներ.** տվյալ ոլորտում փորձարկման արդիական միջազգային մեթոդների կիրառումը ՀՀ-ում ապահովելու համար նախատեսվում է մշակել ծխախոտի և ծխախոտային արտադրատեսակների ծխում վնասակար նյութերի, մասնավորապես բենզ(ա)պիրենի, քանակության որոշման վերաբերյալ ստանդարտներ:

9) **Բնապահպանություն**. Տվյալ ոլորտում նախատեսվում է մշակել ազգային ստանդարտ՝ եվրոպական պահանջներին ներդաշնակ՝ ելնելով 2017 թվականի նոյեմբերի 24-ին Բրյուսելում ՀՀ և ԵՄ միջև ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետություն-Եվրոպական Միություն համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրից»: Ըստ համաձայնագրի՝ ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների շրջանակներում անհրաժեշտություն է առաջացել ստանդարտի միջոցով սահմանել սառնարանային շղթաների և դրանց պրոֆիլների սպասարկումն իրականացնող անձնակազմի իրավասության գնահատման կարգերը:

10) **Բարձր տեխնոլոգիաներ.** տվյալ ոլորտում նախատեսվում է մշակել տիեզերական համակարգերի վերաբերյալ ստանդարտ, որի նպատակն է խորանարդի տեսքով փոքր արբանյակների, մասնավորապես, Կուբսատ նանոարբանյակների նկատմամբ պահանջների սահմանումը՝ միջազգային պահանջներին ներդաշնակ: Տվյալ ոլորտում նախատեսվում է մշակել նաև միջազգային պահանջներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտ, որի միջոցով կմշակվի գործելակարգ՝ ուղղված անձնական տվյալների մշակման համար կիրառվող հասանելի հասարակական ամպերում տվյալների պաշտպանությանը:

7. **Միջազգային ու տարածաշրջանային ստանդարտացման համագործակցության ընդլայնումը.**

1) Ստանդարտացման ազգային մարմինը 1997 թվականից Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ԻՍՕ) լիիրավ և 2007 թվականից Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի (ՍԵՆ) գործընկեր և 2008 թվականից՝ միացող անդամ է: Մասնակցում է Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության 61 տեխնիկական հանձնաժողովի ու ենթահանձնաժողովի և 3 քաղաքականության մշակման հանձնաժողովի, Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի 3 հանձնաժողովի աշխատանքներին: Միջազգային ու եվրոպական ստանդարտների նախագծերի քննարկման կարևորագույն

փուլերում ստանդարտացման ազգային մարմնի մասնակցությունն ակտիվացնելու նպատակով անհրաժեշտ է նշված հեղինակավոր կազմակերպությունների ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների մասնակցության ընդլայնում: Հաշվի առնելով երկրի տնտեսության զարգացման գերակա ուղղությունները՝ անհրաժեշտ է ակտիվացնել միջազգային ստանդարտացման աշխատանքները տնտեսության այդ ոլորտներն ընդգրկող տեխնիկական հանձնաժողովներում: Այս տեխնիկական հանձնաժողովներում աշխատանքների ակտիվացումը կնպաստի միջազգային և եվրոպական ստանդարտների նախագծերի վերաբերյալ մասնագիտական կարծիքի ձևավորմանը, Հայաստանի Հանրապետությունում դրանց կիրառման անհրաժեշտության հիմնավորմանը: Միջազգային ու եվրոպական ստանդարտների ընդունման գործընթացում ստանդարտների քննարկման և ընդունման շղթան ամբողջական դարձնելու նկատառումով նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծել համանման տեխնիկական հանձնաժողովներ: Այս ստանդարտացման հանձնաժողովներում իրենց համաձայնությամբ կընդգրկվեն պետական կառավարման, գիտական ինստիտուտների, հասարակական կազմակերպությունների, արտադրական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, որոնք կաշխատեն միջազգային ու եվրոպական ստանդարտների նախագծերի փորձաքննության և հանձնաժողովներում դրանց կիրառման հնարավորությունների գնահատման ուղղությամբ, անհրաժեշտության դեպքում, կմշակվեն այդ ստանդարտներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտներ:

2) Հայաստանի Հանրապետությունը 2015 թ. հունվարի 1-ից անդամակցում է Եվրասիական տնտեսական միությանը, իսկ ստանդարտների ազգային մարմինն անդամակցում է ԵԱՏՄ անդամ պետությունների ստանդարտացման ազգային մարմինների ղեկավարների խորհրդին, ինչպես նաև ընդգրկվել է այդ կառույցի տարբեր աշխատանքային խմբերում: Ելնելով վերոնշյալից՝ նախատեսվում է ակտիվացնել Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությունը միջպետական ստանդարտացման աշխատանքներում: Հետևաբար, անհրաժեշտություն է առաջանում ստանդարտացման ոլորտի մասնագետների մասնակցությունը ԱՊՀ ՍՉՀ ՄՊԽ Ստանդարտացման գիտատեխնիկական հանձնաժողովի և ԵԱՏՄ տարբեր ենթահանձնաժողովների նիստերին: Համագործակցության սերտացման արդյունքում հնարավոր կլինի ՀՀ-ում գործողության մեջ դնել և կիրառել ԵԱՏՄ շուրջ 47 տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներն ապահովող ստանդարտները:

Առաջին և երկրորդ ենթակետերում նշված աշխատանքների ամբողջական կատարումը պահանջում է հավելյալ ֆինանսական ռեսուրսների ընդգրկում, որը չի ապահովվում սույն ծրագրի ֆինանսավորման շրջանակներում:

3) Միջազգային (ԻՍՕ) և միջպետական (ԳՕՍՏ) ստանդարտների նախագծերի փորձաքննություն – ազգային ստանդարտացման հանձնաժողովներում պետք է կատարվի միջազգային և միջպետական ստանդարտների նախագծերի վերաբերյալ մասնագիտական կարծիքի ձևավորում և փորձաքննություն:

4) Միջազգային և միջպետական ստանդարտների նախագծերի էլեկտրոնային քվեարկություն Հայաստանի Հանրապետությունում տնտեսության գերակա ուղղությունների զարգացմանը նպաստող որոշակի ոլորտների միջազգային և

միջպետական ստանդարտների նախագծերի էլեկտրոնային քվեարկություն՝ հետագայում դրանք Հայաստանի Հանրապետությունում ներդնելու հեռահար նպատակով:

8. **Ստանդարտների ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքների կատարելագործում.**

1) ծրագրով նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները՝ ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման համար՝

ա. ազգային ֆոնդի համալրման, հաշվառման ու վարման աշխատանքների կազմակերպում և իրականացում.

բ. ստանդարտների էլեկտրոնային տվյալների բազայի վարում՝ «Ստանդարտ» տեղեկատվական որոնման ավտոմատացված համակարգի միջոցով.

գ. Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմիններին և կազմակերպություններին ստանդարտների և տեղեկատվության տրամադրման աշխատանքների կազմակերպում.

դ. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող ստանդարտների ամբողջ տեքստի տվյալների բազայի (էլեկտրոնային տարբերակի) ստեղծման, հաշվառման և պահման աշխատանքների կազմակերպում.

ե. ստանդարտների տվյալների բազայից սպառողների (օգտագործողների) օգտվելու հնարավորության և համացանցի միջոցով ստանդարտների էլեկտրոնային վաճառքի մեխանիզմների ներդրում.

զ. Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության, Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի, ԵԱՏՄ-ի և ԱՊՀ Ստանդարտացման, չափագիտության և սերտիֆիկացման Միջպետական խորհրդի շրջանակներում գործող տեղեկատվական համակարգերի ինտեգրման աշխատանքների զարգացում (ստանդարտների էլեկտրոնային տարբերակների ստացում, շահագրգիռ կողմերի ապահովում, էլեկտրոնային քվեարկություն և այլն).

է. Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության առևտրում տեխնիկական խոչընդոտների հարցման կետի աշխատանքների իրականացում՝ ըստ պահանջի:

1. **ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ**

9. Ստանդարտացման ազգային մարմնին վերապահված ծառայությունները ֆինանսավորվում են համաձայն «Ստանդարտացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 19-րդ հոդվածի.

10. Ծրագրի իրականացման ֆինանսավորումը հիմնված է ՀՀ 2021 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված «Ստանդարտների մշակման ծառայություններին» հատկացումների գումարով՝ 14.123.4 հազ. դրամ:

Հավելված N 2

ՀՀ կառավարության 2021 թվականի

___   _______ N___ - Լ որոշման

Ց Ա Ն Կ

ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՄԱՆ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

Հ/Հ	Մշակման ենթակա ստանդարտների և աշխատանքների անվանումները[1]	Նպատակը	Պատ մարմ
1	**2**	**3**	**4**
1.	**Ռազմաարդյունաբերություն**		
1.1	Ընդհանուր տեխնիկական պահանջների համալիր համակարգ. Ռազմական նշանակության ապարատուրաներ, սարքեր, սարքվածքներ և սարքավորումներ. Կառուցվածքատեխնիկական պահանջներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մարմ Ռազ արտ ստա տեխ հանձ
1.2	Ծրագրային փաստաթղթերի միասնական համակարգ. Տեխնիկական առաջադրանք. Բովանդակությանը և ձևավորմանը ներկայացվող պահանջներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մարմ Ռազ արտ ստա տեխ հանձ
1.3	Կոնստրուկտորական փաստաթղթերի միասնական համակարգ. Էսքիզային կոնստրուկտորական փաստաթղթերի	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի	«Ստ չափ մարմ

1	**2**	**3**	**4**
	կատարման կանոններ. Ընդհանուր դրույթներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	ստեղծում	Ռազ ստա տեխ հան
1.4	Ավիացիոն տեխնիկա. Ներկառուցված համակարգերի ծրագրային ապահովում. Կոնստրուկտորական փաստաթղթերին ներկայացվող պահանջներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հան
1.5	Ռազմական տեխնիկայի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգ. Նմուշի (համալիրի, համակարգի) և դրա (դրանց) բաղկացուցիչ մասերի ստեղծման միասնական միջանցիկ պլան. Հիմնական դրույթներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հան
1.6	Արտադրատեսակների կառուցվածքի տեխնոլոգիամիտության ապահովում. Ընդհանուր պահանջներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հան
1.7	Կոնստրուկտորական փաստաթղթերի միասնական համակարգ. Փաթեթավորման համար կոնստրուկտորական փաստաթղթերի կատարման կանոններ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հան
1.8	Կոնստրուկտորական փաստաթղթերի միասնական համակարգ. Գնովի արտադրատեսակների կիրառման կարգ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հան
1.9	Ընդհանուր տեխնիկական պահանջների համալիր համակարգ.	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող	«Ստ չափ

1	**2**	**3**	**4**
	Ռազմական նշանակության ապարատուրա, սարքեր և սարքավորումներ. Իոնիզացնող և էլեկտրամագնիսական ճառագայթումների ազդեցության նկատմամբ կայունության և ապահովության ապահովման ծրագրերին ներկայացվող պահանջները ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	մար Ռազ ստա տեխ հանձ
1.10	Ընդհանուր տեխնիկական պահանջների համալիր համակարգ. Էլեկտրոնային տեխնիկայի, քվանթային էլեկտրոնիկայի և ռազմական նշանակության էլեկտրատեխնիկայի արտադրատեսակներ. Որակի համակարգի պահանջներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հանձ
1.11	Ընդհանուր տեխնիկական պահանջների համալիր համակարգ. Էլեկտրոնային տեխնիկայի, քվանթային էլեկտրոնիկայի և ռազմական նշանակության էլեկտրատեխնիկայի արտադրատեսակներ. Հուսալիության պահանջներ ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հանձ
1.12	Ընդհանուր տեխնիկական պահանջների համալիր համակարգ. Էլեկտրոնային տեխնիկայի, քվանթային էլեկտրոնիկայի և ռազմական նշանակության էլեկտրատեխնիկայի արտադրատեսակներ. Կիրառման պայմանների և արտաքին ազդեցության գործոնների նկատմամբ կայունության պահանջների դասակարգումը ՀՍՏ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	«Ստ չափ մար Ռազ ստա տեխ հանձ
2.	**<u>Մննդամթերք</u>**		
2.1	Չորացրած կանաչի. Տեխնիկական պայմաններ	ՀՀ տնտեսական գործունեության համար արդիականություն ներկայացնող սննդի պահածոյացման և վերամշակման գործընթացում	«Ստ չափ մար ՏՀ 3

1	2	3	4
	Ազգային ստանդարտի (ՀՍՏ) մշակում	ազգային ստանդարտի մշակման անհրաժեշտություն	բանջ բուս արտ ստա տեխ հանձ
2.2	Մարինացված բանջարեղեն. Տեխնիկական պայմաններ	ՀՀ տնտեսական գործունեության համար արդիականություն ներկայացնող սննդի պահածոյացման և վերամշակման գործընթացում	«Ստ չափ մար ՏՀ 3
	Ազգային ստանդարտի (ՀՍՏ) մշակում	ազգային ստանդարտի մշակման անհրաժեշտություն	բանջ բուս արտ ստա տեխ հանձ
2.3	Սպաս պահածոյացված. Տեխնիկական պայմաններ	ՀՀ տնտեսական գործունեության համար արդիականություն ներկայացնող սննդի պահածոյացման գործընթացում	«Ստ չափ մար
	Ազգային ստանդարտի (ՀՍՏ) մշակում	ազգային ստանդարտի մշակման անհրաժեշտություն	ՏՀ 4 կաթ ստա տեխ հանձ
2.4	Հորած պանիր. Տեխնիկական պայմաններ	ՀՀ տնտեսական գործունեության համար արդիականություն ներկայացնող կաթնամթերքի վերամշակման գործընթացում	«Ստ չափ մար
	Ազգային ստանդարտի (ՀՍՏ) մշակում	ազգային ստանդարտի մշակման անհրաժեշտություն	ՏՀ 4 կաթ ստա տեխ հանձ
3.	**<u>Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն</u>**		
3.1	Շենքերի էներգաարդյունավետություն. Արտաքին կլիմայական պայմաններ. Մաս 1. Կլիմայական տվյալների վերափոխումը էներգիայի հաշվարկի համար Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 52010-1:2017 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կառավարության 2018 թվականի ապրիլի 10-ի «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N 426-Ն որոշումը	«Ստ չափ մար ՏՀ 1 ստա տեխ հանձ ՀՀ քա կոմի

1	2	3	4
3.2	Շենքերի էներգաարդյունավետություն. Բացահայտ և գաղտնի ջերմային բեռնվածքներ և ներքին ջերմաստիճաններ. Մաս 1. Հաշվարկի ընդհանուր մեթոդաբանություն Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 52017-1:2017 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կառավարության 2018 թվականի ապրիլի 10-ի «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N 426-Ն որոշումը	«Ստ չափ մարմ ՏՀ 1 ստա տեխ հանձ ՀՀ ք կոմի
3.3	Ջրային ներկառուցված համակարգեր մակերեսային ջեռուցման և հովացման համակարգեր. Մաս 3. Չափերի որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 1264-3:2009 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կառավարության 2018 թվականի ապրիլի 10-ի «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N 426-Ն որոշումը	«Ստ չափ մարմ Շահ բաղկ աշխ
3.4	Ջրային ներկառուցված համակարգեր մակերեսային ջեռուցման և հովացման համակարգեր. Մաս 4. Տեղակայում Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 1264-4:2009 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կառավարության 2018 թվականի ապրիլի 10-ի «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N 426-Ն որոշումը	«Ստ չափ մարմ Շահ բաղկ աշխ
4. Ջրի որակ			
4.1	Ջրի որակ: Լեգիոնելլա սպպ.և/կամ լեգիոնելլա պնեւմոֆիլիա-ի (Legionella spp. և/կամ Legionella pneumophila) հայտնաբերումն ու հաշվարկը կոնցենտրացիայի և գենային բազմացման ՊՇՌ մեթոդով (PCR)[1] Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ/ՏԿ 12869:2019 ստանդարտին	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	«Ստ չափ մարմ ՏՀ 8 ստա տեխ հանձ

1	2	3	4
	ներդաշնակ		
5. Կառավարման համակարգեր			
5.1	Ռիսկի կառավարում. Սկզբունքներ և ղեկավար ցուցումներ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 31000:2018 ստանդարտին ներդաշնակ	Ռիսկերը կառավարելու չափանիշների և կիրառման սկզբունքների սահմանում՝ հնարավոր կամ անխուսափելի ռիսկերը կանխարգելելու կամ նվազեցնելու նպատակով	«Ստա չափա մարմ ՏՀ 21 ության կառա համա ստան տեխն հանձ
6. Առողջապահություն			
6.1	Բժշկական արտադրատեսակներ Ին Վէիտրո (*in vitro)* ախտորոշման համար. Տրամաչափարկիչներին, ճշտության ստուգիչ նյութերին և մարդկային ծագման նմուշներին վերագրվող արժեքների չափագիտական հետևելիությանը ներկայացվող պահանջներ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 17511-2020 ստանդարտին ներդաշնակ	Բժշկության մեջ մարդկային ծագման նմուշում լաբորատոր չափման և հետազոտության միջոցով արդյունքների ստացում	«Ստա չափա մարմ ՏՀ 23 լաբոր փորձ ախտ փորձ համա ստան տեխն հանձ
7. Հողի որակ			
7.1	Հողի որակ. Նմուշների վերամշակումը օրգանական աղտոտիչների հետազոտության նպատակով Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 14507:2003 ստանդարտին ներդաշնակ	Հողի նմուշների վերամշակմանը ներկայացվող պահանջների սահմանում	«Ստա չափա մարմ Շահա բաղկ աշխա
7.2	Հողի որակ. Նմուշառում. Մաս 107. Գրանցում և հաշվետվություն	Հողի նմուշառմանը, տվյալների գրանցմանը և հաշվետվությունների կազմմանը ներկայացվող պահանջների սահմանում	«Ստա չափա մարմ Շահա

1	2	3	4
	Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 18400-107:2017 ստանդարտին ներդաշնակ		բաղկ աշխ
8. Ծխախոտ, ծխախոտային արտադրատեսակներ և դրանց փոխարինիչներ			
8.1	Սիգարետներ. Ծխախոտային ծխի հիմնական հոսքի մեջ բենզ(ա)պիրենի որոշումը գազ-քրոմ-մասս-սպեկտրաչափման մեթոդով (GC/MS)[2] Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 22634-1:2019 միջազգային ստանդարտին ներդաշնակ	Ծխախոտի և ծխախոտային արտադրատեսակների ծխում վնասակար նյութերի քանակությունների որոշում՝ արդիական միջազգային մեթոդին համապատասխան	«Ստ չափ մարմ ՏՀ 11 ծխախ արտ դրան ստան տեխն հանձ
8.2	Սիգարետներ. Ծխախոտային ծխի հիմնական հոսքի մեջ բենզ(ա)պիրենի որոշումը գազ-քրոմ-մասս-սպեկտրաչափման մեթոդով (GC/MS) Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 22634-2:2019 միջազգային ստանդարտին ներդաշնակ	Ծխախոտի և ծխախոտային արտադրատեսակների ծխում վնասակար նյութերի քանակությունների որոշում՝ արդիական միջազգային մեթոդին համապատասխան	«Ստ չափ մարմ ՏՀ 11 ծխախ արտ դրան ստան տեխն հանձ
9. Բնապահպանություն			
9.1	Սառնարանային համակարգեր և ջերմային պոմպեր. Անձնակազմի կոմպետենտություն Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 13313:2010 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ և ԵՄ համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի շրջանակներում ՀՀ ստանձնած պարտավորությունների շրջանակներում սառնարանային շղթաների և դրանց պրոֆիլների սպասարկումն իրականացնող անձնակազմի իրավասության գնահատման կարգերի սահմանում	«Ստ չափ մարմ Շահ բաղկ աշխ
10. Բարձր տեխնոլոգիաներ			
10.1	Տիեզերական համակարգեր. Խորանարդի տեսքով փոքր	Կուբսատ նանոարբանյակներն ներկայացվող պահանջների	«Ստ չափ

1	**2**	**3**	**4**
	արբանյակներ (Կուբսատ նանոարբանյակներ)	սահմանում	մարմ
	Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 17770:2017 ստանդարտին ներդաշնակ		Ծահ բաղկ աշխ
10.2	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Անվտանգության ապահովման մեթոդներ և միջոցներ. Անձնական տվյալների մշակման համար կիրառվող հասանելի (հասարակական) ամպերում դրանց պաշտպանությանը (ԱՏՊ) ուղղված գործելակարգ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ/ԻԷԿ 27018:2019 ստանդարտին ներդաշնակ	Անձնական տվյալների մշակման համար կիրառվող հասանելի հասարակական ամպերում տվյալների պաշտպանությանն ուղղված գործելակարգի մշակում	«Ստ չափ մարմ ՏՀ 06 տեխն ստան տեխն հանձ
2. Միջպետական և միջազգային ստանդարտացման աշխատանքներ	2. **Միջազգային, եվրոպական ու միջպետական ստանդարտացման աշխատանքների կազմակերպում** 2.1. ԱՊՀ երկրների ստանդարտացման միջպետական խորհրդի, ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ԻՍՕ) և Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի (ՍԵՆ), Եվրասիական տնտեսական միության (ԵԱՏՄ) աշխատանքների կազմակերպում	Հայրենական արտադրանքի մրցունակության և որակի բարձրացում Տեխնիկական խոչընդոտների նվազեցում միջազգային, եվրոպական, ԱՊՀ և Մաքսային միության երկրների շուկաներում	«Ստ չափ մարմ (համ
	2.2. Միջազգային և միջպետական ստանդարտ-ների նախագծերի էլեկտրոնային քվեար-կություն		«Ստ չափ մարմ (համ
	2.3. Միջազգային (ԻՍՕ),		«Ստ

1	2	3	4
	եվրոպական (ԵՆ) և միջպետական (ԳOUS) ստանդարտների նախագծերի փորձաքննություն		չափ մարմ (համ
3.Ստանդարտների ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքներ	3.1. **Ստանդարտացման ազգային ֆոնդի վարում** 3.1.1. Ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի ֆոնդի համալրում և հաշվառում 3.1.2. Ընդունված ազգային ստանդարտների գրանցում 3.1.3. Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ազգային ստանդարտների ֆոնդի վարում	Ազգային Ֆոնդի արդիականացում. Պատշաճ և հավաստի տեղեկատվության տրամադրում ստանդարտացման բնագավառում ՀՀ կազմակերպություններին և գործարարներին	«Ստ չափս մարմ (համ
	3.2. **Տեղեկատվական սպասարկման աշխա տանքների կազմակերպում** 3.2.1. Հայաստանի Հանրապետության կազմակերպությունների տեղեկատվական սպասարկում 3.2.2. «Ստանդարտ» տեղեկատվական-որոնման ավտոմատացման համակարգի ներդրում 3.2.3. Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ստանդարտների ամբողջ տեքստի տվյալների բազայի (էլեկտրոնային տարբերակների) ստեղծում, հաշվառում և պահում 3.2.4. ԱՀԿ անդամ երկրների տեղեկատվական (հարցման) կենտրոններին համապատասխան հարցումների տրամադրում		«Ստ չափս մարմ (համ

1	2	3	4
		3.2.5. Ազգային ստանդարտների կատալոգի, եռամսյակային տեղեկատուի նախապատրաստում և հրա-տարակում	
Ընդամենը (այդ թվում՝ ԱԱՀ-ն)			

[1] ԻՍՕ/ՏԿ 12869:2019 միջազգային ստանդարտի հիման վրա ազգային ստանդարտների մշակումը 2020թ. ծրագրից հանվել է համաձայն՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության և «Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին» ՓԲ ընկերության միջև 2020թ. օգոստոսի 5-ին կնքված N ՀՀ ԷՆ-ՄԱԾՁԲ-20/48-248-20 պայմանագրում փոփոխություններ կատարելու մասին N 357-20 առ 02.12.2020թ համաձայնագրի, սակայն առաջարկվել է այն ընդգրկել 2021թ. «Ստանդարտների մշակման ծառայություններ» ծրագրում ՀՀ ԱՆ կողմից

[2] ԻՍՕ 22634-1:2019 և ԻՍՕ 22634-2:2019 միջազգային ստանդարտների հիման վրա ազգային ստանդարտների մշակումը 2020 թ. ծրագրից հանվել է համաձայն՝ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության և «Ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմին» ՓԲ ընկերության միջև 2020թ.օգոստոսի 5-ին կնքված N ՀՀ ԷՆ-ՄԱԾՁԲ-20/48-248-20 պայմանագրում փոփոխություններ կատարելու մասին N 357-20 առ 02.12.2020թ համաձայնագրի, սակայն առաջարկվել է այն ընդգրկել 2021 թ. «Ստանդարտների մշակման ծառայություններ» ծրագրում ՏՀ 11 «Ծխախոտ, ծխախոտային արտադրատեսակներ և դրանց փոխարինիչներ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովի կողմից

[1] Ազգային ստանդարտների անվանումները մշակման ընթացքում կարող են որոշակի փոփոխությունների ենթարկվել՝ մասնագիտական աշխատանքային խմբերի և տեխնիկական հանձնաժողովների կողմից ազգային ստանդարտների նախագծերի քննարկման արդյունքում: